

הבא על יבמתו פרק ששי יבמות

נד.

עין משפט גד מצוה

ד א מיי פ"ג מהל' יבוס
הכלה ג ד סמג עשין נא
טו"ש"ע א"ע סימן קסו
ספ"ק ח:
ה ב מיי פ"ג מהל' סובל
ומיק הכלה יב סמג
עשין ע טו"ש"ע ח"מ סימן
מכא ספ"ק יא:
ג א מיי פ"ג מהל' יבוס
הכלה ג ד סמג עשין נא
טו"ש"ע א"ע סימן קסו
ספ"ק ח:
ד ז מיי פ"ג מהל' יבוס
ו"ה"ה א"ע הכלה ט
טו"ש"ע א"ע סימן קט ספ"ק
יב:
ה ח מיי שם וטו"ש"ע
א"ע ב וימין קסו
ספ"ק ח:
ו ז מיי שם פ"ג מהל' ג
טו"ש"ע א"ע סימן קסו
ספ"ק ח:
ז א מיי פ"ג מהל' סובל
ומיק הכלה יב סמג עשין
ע טו"ש"ע ח"מ סימן מלא
ספ"ק ח:
יא ח מיי פ"ג מהלכות
יבוס הכלה ד סמג
עשין נא טו"ש"ע א"ע
סימן קסו ספ"ק ח:
יב ז מיי פ"ג מהל'
מנאשט מנאשט ומושב
הל' א סמג עשין רמג:

ישן לא קנה. דישן לא בר דעת ולא הוה קנינו קנין: **בנתקע**.
בנתקעה לאשתו ונפל מן הגג ונתקע ביבמתו: **חייב בד' דברים**.
בנוק וכער ורפוי וצבת כדלמור בהחובל (ב"ק דף פה:) פלע תחת פלע'^א
לרבות השוגג כמזיד ואונס כרצון אבל בצדק לא כדמפרש לקמן:
וביבמתו לא קנה. ללא אכיון לביאה:
שנסכוון לאשמו. ונתקעה לה: **מלוה**.
לומר צביאה יותר מבחיליה: **הא**
חפץ. מלוה לבידו: **ולקחה שלא**
כדרכה. לרבות שאם נא עליה שלא
כדרכה קנה: **במקום שמקום שם**
גרסינן: עד דמכוון לה לשם ציאה.
בעולם: נוק. שמוין אותה כאלו היא
שפחה נמכרת (ט) כמה היתה יפה
וכמה היא יפה: **להטיח ככותל** לאו
לשום ציאה מייכוין: **שכן מטמאה** **הא**
נועלה. להיות כמותה טמא ו' דכתיב
ומהי נדמה עליו וטמא שצבעת ימים
(ויקרא טו): **וכי אשם אחיו לעולם נדה**
היא. ואינה פוסקת: **שכן צידו**. של
אדם לרבות נשים הרבה על אחיו
באיור אשת אח: **דאי בעי מקדש**
ואויל כי אלפא. ותפשוט מינה כל
עריות הנאסרות עליו מחמת אישות
כגון אשת אב וכלתו וממותו ואחות
אשתו אבל אמו ואחותו וצבת וכיוצא
בהן לאין צידו לרבות מנולן: **שכן**
איסור הבא מאליו. ופשוט מינה אמו
ואחותו וצבת וכיוצא בהן ולא תפשוט
מינה עריות הנאסרות לו מחמת
קידושין: **מאשם אח ואחות אב ואם**.
דכי פרכת מה לאחות אב ואם שכן
איסור הבא מאליו אשת אב ומכא
מה לאשת אח שכן צידו לרבות אחות
אב ואם מוכח וחזר הדין הלך השוה
שבהן שכן אסורות עליו משום ערוה
ועשה בהן הערלה כגמר ציאה אף
אני אביא כל העריות בהן הזה:
שכן איסורן משום שאר. ותפשוט כל
האסורות משום שאר אבל אשת
איש ללא משום שאר מנא מיתמי:
בחיי אוסרן. כל זמן (ט) שאלדס מי
והיא שופעת וכן אשת אח אין
היתר בחיי אחיו שאפילו הוא
מגרשה אסורה לזה. אשת איש
יש לה היתר בחייו על ידי גט:
ציומי

תורה אור השלם

1. כי ישבו אדום ויחידו ומת אחד מהם וכן אין לו לא תהיה אשת תמות החוצה לאיש ור' יבמה יבא עליה ולקחה לו לאשה ויבמה:
2. ואם לא יחפץ האישי לקחה את יבמתו ויחידה יבמתו השערה אצל הדיקנים ואמר מה אן לאישי לקחים לאחי שם ביישראל לא אבה יבמה:
3. ואיש אשר ישב את אישה קרה וגלה את ערוהו את מקרה הערה והיא גלתה את מקור דמיה ונכרתו שניהם מקרב עמם: ויקרא כ יח
4. ואיש אשר יקח את אשת אחיו נדה היא ערות אחיו גלה עריריים ויקרא כ א
5. וערות אחות אבך ואת אחות אבך לא תקח כי את שארו הערה עונם ישאו: ויקרא כ יט

הגהות הב"ח

- (א) גמ' בעל כרחא אמר:
מר ד"ה יבמה יבא עליה
(ב) רש"י ד"ה נוק וכו'
נמכרת בשוק כמה:

תוס' חד מקמאי

אלא בנתקע והאמר רבה נפל מן הגג פירוש ברוח מצויה ונתקע חייב בד' דברים (וביבמתו) לא קנה. אלא כגון שנתכוון לאשתו ותקפתו יבמתו ובה עליה שניהם אנוסים ה"ד כגון שנתכוון לאשתו ותקפתו עובדי כוכבים ודברים זו לזו. והא דאמר ישן לא קנה דוקא ישן אבל במתנאם קנה בין אי ערה בין היא ישנה קנה: אמר רבה נתכוון להטיח (באשתו) [בכותל] והטיח שנתכוון לא קנה להטיח בבהמה והטיח ביבמתו קנה והא קא מכיין לשום ביאה

מוסף רש"י

חייב בארבעה דברים. וכוון שפגל בנות מטיה דהוה אם קרוב למד (ב"ק טו.) וביבמתו לא קנה. א"ע ששניהם הא על יבמתו בין בשוגג בין במזיד קנה. הני מילי הכי דמתניין לביאה אשה אחרת, אבל זה לא מתניין לשם ציאה הלקן לא קנה, ואם חזר ועשה אחד מן האסורין כדמאמר פסלה עליו (טו.) ביאה גומרת בה. ויבמה ציאה משמע שיה עליה כהמו לעכב (קדושין ד.) תיר. על (תענית יב.) מניחה (ח.) דמתגרמנתן ויקן ויסגר (תענית טו.) לאהודורי סברא. דבר הבא מצבת הלל (מניחה טו.) אל כריך ממנו דבר שזריך הריקור אינו לומר בער שמתמנאם (תענית טו.)

מנולא ורוחא גופיה קאמר התם דסברא הוא דמאי חזית דלמא דיקר סומקא טפי כו' וזה לא שייך אלא במאנסין אותו להרוג צדיים אבל אם רוצים לזרקו על התינוק ויתמעך זה אדרבה איכא למימר איפכא מלי חזית דלמא דחבריה סומקא טפי כו' כיון שאין הורג צדיים ולא הוא אלא קרקע עולם בעלמא ואין מנולא להליל חברו בצופו לאדרבה חיי קודמין וההיקש דקרא צהורג צדיים כתיב כי כאשר יקום איש על רעהו וגו' והשתא גרסינן בכל דוכתא מה רוצה יהרג ואל יעבור אף נערה המאורסה יהרג ואל יעבור פירוש יהרג הצועל ולא גרסינן מיהרג דקרקע עולם היא אי נמי אר"י דאפי' גרסינן מיהרג יש לפרש דכי קאמר מיהרג קודם שתעשה מעשה ותציא עליה את הערוה וא"ת במסכת ג' דענדל צאונס אסור ומפרש כגון דלנסוהו עובדי כוכבים והשתחוה לצהמה לדייה ופריך עלה רבי זירא אונס רחמנא פטריה דכתיב ולנערה לא תעשה דבר (דברים כג) ומלי קושיא הא האי קרא דוקא צרקע עולם אפילו אכל עשה מעשה חייב למסור כדפרישי' ומשתחוה לעבודת כוכבים עושה מעשה הוא לייכא לאוקמה כשכפוחו עובדי כוכבים לעבודת כוכבים לאין זה משתחוה ואר"י דהכי פריך אונס רחמנא פטריה ממיחה אפי' צעושה מעשה דנאי דחייב למסור עמנו מ"מ אם לא מסר עמנו לא מחייב מיתה דולנערה לא תעשה דבר אפילו צעשה מעשה קאמר קרא דפטורה ממיחה דבעשיית מעשה איירי היקשא דקרא ועוד דכיון דאפילו צלון מייחייב מיתה אע"ג דלא עבד מעשה דהא אשה חייבת צלון אע"ג דהיא קרקע עולם ה"י כשפטר הכתוב אונס צניעות צית דין דכתיב ולנערה לא תעשה דבר פטר בכל ענין לא שנת עבד לא שנת לא עבד ולהכי פריך כיון דפטור ממיחה לא חשיב ענדל ליאסר בהן עבודה ומיהרג ליה התם דחשיב שפיר ענדל צאונס אע"ג דפטור ממיחה דעבד כיון דחייב למסור עמנו וי"ש

אישן לא קנה ביבמתו אלא בנתקע והא אמר (רבה) נפל מן הגג ונתקע חייב בארבעה דברים וביבמתו לא קנה אלא כגון שנתכוון לאשתו ותקפתו יבמתו ובה עליה שניהם אנוסים דבי רבי חייא הויב דמי כגון שנתכוון לאשתו ותקפתו עובדי כוכבים ודבוקם זה בזה ובה עליה מנא הני מילי דתנו רבנן ויבמה יבא עליה מצוה דבר אחר יבמה יבא עליה בין בשוגג בין במזיד בין באונס בין ברצון והא אפיקתיה למצוה למצוה מואם לא יחפוץ האישי נפקא הא חפץ יבם וכי אתא קרא בין בשוגג בין במזיד בין באונס בין ברצון תניא איך יבמה יבא עליה כדרכה ולקחה שלא כדרכה (א) ויבם (ב) ביאה גומרת בה (ג) ואין כסף ושטר גומרין בה ויבמה בעל כרחא (ד) ד"א יבמה יבא עליה בין בשוגג כו' והא אפיקתי' לכדרכה ההוא מלהקים לאחיו שם נפקא במקום שמקום שם וכי אתא קרא בין בשוגג בין במזיד בין באונס בין ברצון גופא אמר רב יהודה ישן לא קנה ביבמתו דאמר קרא יבמה יבא עליה עד דמכוין לה לשם ביאה והתניא בין ער [בין ישן אימא בין ערה בין ישנה והתניא בין ער] הוא בין ישן הוא בין ערה היא בין ישנה היא הכא בכמאי עסקינן במתנאם (ה) ה"ד מתנאם אמר רב אשי נים ולא נים תיר ולא תיר כגון דקרו ליה ועני ולא ידע לאהודורי סברא וכי מדכרו ליה מדכר גופא אמר רבה נפל מן הגג ונתקע חייב בארבעה דברים וביבמתו לא קנה כגון בצער בשבת ברפוי אבל בושת לא מייחייב (ו) דאמר מר יאין חייב על הבושת עד שיתכוון אמר רבא הנתכוון להטיח בכותל והטיח ביבמתו לא קנה להטיח בבהמה והטיח ביבמה קנה דהא קמכוין לשם ביאה בעולם: אחד המערה:

אמר עולא מנין להעראה מן התורה שנתאמר וואיש אשר ישב את אשה רוח וגלה את ערותה את מקורה הערה מכאן להעראה מן התורה אשכחן נדה שאר עריות מנין וכו' ת גילף מנדה ממה לנדה שכן ממטמאה את בוועלה אלא אתיא מאשת אח דכתיב וואיש אשר יקח את אשת אחיו נדה היא וכי אשת אחיו [לעולם] נדה היא אלא כנדה מה נדה בהעראה אף אשת אח בהעראה מה לאשת אח שכן בידו לרבות דאי בעי מקדש ואויל כי אלפא אלא אתיא מאחות אב ואחות אם דכתיב וערות אחות אבך ואחות אבך לא תגלה כי את שארו הערה איכא למיפרך מה לאחות אב ואחות אם שכן איסור הבא מאליו מחדא לא אתיא תיתי [חדא] מתרתי מהי תיתי תיתי מאשת אח ואחות אב ואחות אם מה להנך שכן אסורין משום שאר אלא תיתי מנדה ואחות אב ואחות אם מה להנך שכן איסור הבא מאליו אלא תיתי מנדה ואשת אח דמאי פרכת מתקיף לה רב אחא בריה דרב איקא מה לנדה ואשת אח שכן אין להם היתר בחיי אוסרן תאמר באשת איש שכן יש לה היתר בחיי אוסרה אמר ליה רב אחא מדפתי לרבינא אטו נדה ואשת אח בחיי אוסרן הוא דאין להם היתר אבל לאחר מכאן יש להם היתר נדה ביומי

ישן לא קנה ביבמתו אלא בנתקע והא אמר (רבה) נפל מן הגג ונתקע חייב בארבעה דברים וביבמתו לא קנה אלא כגון שנתכוון לאשתו ותקפתו יבמתו ובה עליה שניהם אנוסים ה"ד כגון שנתכוון לאשתו ותקפתו עובדי כוכבים ודברים זו לזו. והא דאמר ישן לא קנה דוקא ישן אבל במתנאם קנה בין אי ערה בין היא ישנה קנה: אמר רבה נתכוון להטיח (באשתו) [בכותל] והטיח שנתכוון לא קנה להטיח בבהמה והטיח ביבמתו קנה והא קא מכיין לשום ביאה

שכן בידו לרבות. וא"ת דבנדקדושין פרק האומר (דף קט:) צעי למילף כל העריות ללא תפסי בהו קידושין מאחות אשתו וקאמר התם בשלמא כולוהו אמין והייב אמין הא איכא למיפרך מה לאחות אשה שכן צידו לרבות אחות אב ואם מוכח וחזר הדין הלך השוה שבהן שכן אסורות עליו משום ערוה ועשה בהן הערלה כגמר ציאה אף אני אביא כל העריות בהן הזה: **שכן איסורן משום שאר**. ותפשוט כל האסורות משום שאר אבל אשת איש ללא משום שאר מנא מיתמי: **בחיי אוסרן**. כל זמן (ט) שאלדס מי והיא שופעת וכן אשת אח אין היתר בחיי אחיו שאפילו הוא מגרשה אסורה לזה. אשת איש יש לה היתר בחייו על ידי גט: ציומי

גליון הש"ס

גמ' ויבם ביאה גומרת.
עשין לעיל דף ק"ח ע"ב מיהיה
ויבמה וביבמתו ד' ע"א
רש"י ד"ה א"כ:

תוספות ישנים

ישן לא קנה ביבמתו אלא בנתקע והא אמר (רבה) נפל מן הגג ונתקע חייב בארבעה דברים וביבמתו לא קנה אלא כגון שנתכוון לאשתו ותקפתו יבמתו ובה עליה שניהם אנוסים ה"ד כגון שנתכוון לאשתו ותקפתו עובדי כוכבים ודברים זו לזו. והא דאמר ישן לא קנה דוקא ישן אבל במתנאם קנה בין אי ערה בין היא ישנה קנה: אמר רבה נתכוון להטיח (באשתו) [בכותל] והטיח שנתכוון לא קנה להטיח בבהמה והטיח ביבמתו קנה והא קא מכיין לשום ביאה